

VOORWOORD

AUGUSTUS 2021

In maart 2019 kreeg ik een serie zware migraineaanvallen. Het veranderde mijn leven drastisch. Ik kon niet goed meer zien, was overgevoelig voor geluid en kwam nauwelijks uit mijn woorden. Noodgedwongen stond ik ineens volledig stil. Ik werd bedlegerig, depressief en verloor het plezier in mijn leven. Ik kreeg de mogelijkheid om kritisch naar mijn leven te kijken. En kon niet anders dan deze mogelijkheid met beide handen aan te pakken. Blijkbaar moest er iets wezenlijk anders.

Terugkijkend beseftte ik dat mijn leven vertroebeld was geraakt. In een razend tempo werkte ik aan films, documentaires en boeken. Allemaal tegelijk. Doorspekt met optredens in tv-shows, in theater en bij congressen. Ik verdronk in mijn eigen ambities, moest continue schakelen tussen alle rollen die ik had. Van regisseur naar filmer, van tv-persoonlijkheid naar vader. Ik raasde aan het moment voorbij.

Elke vorm van schoonheid werd een filmscript, een documentaire, een boek of social media post. Ik was steeds meer op zoek naar een toekomst in de verte en vergat daardoor wat er voor mij stond. Ook zag ik de diepere betekenis niet meer, ik wist heel goed dat de bomen samen een bos vormen. Sterker nog, ik wist het té goed. Ik keek continu voorbij de bomen, steeds verder en verder om vervolgens de bomen en dus het bos niet goed meer te kunnen zien. De intimiteit van mijn eigen leven vervaagde.

Na drie maanden draaiend in de donkerte van mijn eigen bed hervond ik een nieuwe route naar herstel. Rommelend in mijn studio struikelde ik over een oude, analoge middenformaatcamera. Van voor het digitale tijdperk, met rolletjes en zonder al die piepjes die zo symbool stonden voor mijn versnelde leven. En wandelen is altijd fijn geweest. Dus dagelijks ging ik een uurtje op zoektocht naar mijzelf. Door naar buiten te gaan, de natuur in te trekken en goed te kijken.

Het begon als een vorm van therapie; ik dwong mijzelf om maar een handvol foto's te kunnen maken per wandeling. Ik zocht naar intieme, persoonlijke landschappen. Terug naar het nu, het moment waarin ik op dat moment was. Persoonlijk omdat ik ze vanuit mijn eigen gevoel heb gemaakt, vaak van dichtbij op ooghoogte, voor iedereen zichtbaar. Maar ook de landschappen hebben vaak een persoonlijkheid, een karakter. Een dansende spar in een donker bos, een eenzame berk in een groot heideveld, een blad van de gele plomp dat opgaat in nieuwe waterplanten, een jong duin dat maar een dag bestaat omdat de draaiende wind het zal wegblazen.

Persoonlijk Landschap werd toch ook een project, eerst op instagram en nu ook in een boek. Ik ben en blijf een verhalenverteller over de natuur. Maar wel dit keer met een totaal andere energie. Hiermee wil ik mijzelf weer op een ander spoor krijgen. Om de rust te vinden en te 'zijn' in het moment. Meer dan ooit ben ik open en kwetsbaar.

Dit is mijn weg. De weg door mijn eigen persoonlijke landschap vanuit de hoge pieken naar de vele diepe dalen. Uiteindelijk zoekend naar het pad terug naar herstel.

Onzeker en een beetje bang fiets ik het bos in. De zon staat laag op deze lome zomeravond. Ik heb voor het eerst sinds lange tijd weer een doel in mijn leven. Op mijn rug draag ik een lichte rugzak met een oude, analoge camera. Gerepareerd en voorzien van een filmrolletje van 12 opnamen. Ik ben op zoek naar het goede gevoel dat ik al zolang niet meer heb ervaren. Het gevoel om iets te creëren. Wankel zet ik mijn fiets tegen een boom. Ik volg mijn gevoel. Hier moet ik stoppen. Een berkenbosje met her en der een verwaalde fijnspar. Ik zie nog steeds niet goed; toch durf ik het aan om het bos in te lopen. Als ik bijna val, spreek ik mijzelf moed in. 'Doorgaan, je kunt het'. Dichtbij de bosbodem hoor ik het bos ritselen. Een continue stroom van subtiel geluid. Dan zie ik waar het vandaan komt. Rode bosmieren volgen vaste, uitgesleten paadjes naar hun nest. Een enorme mierenhoop ligt verscholen onder de dichte takken van een fijnspar. Een late straal zonlicht raakt de bovenzijde van de hoop. Alles beweegt, de mieren op de mierenhoop, de takken van de fijnspar en mijn hoofd. Snel pak ik mijn camera, schroef 'm op het statief en maak de foto. Een gevoel van geluk en voldoening neemt de plaats in van de angst; ik ben begonnen.

^ Ik hoef niet ver te lopen. Dat durf ik ook niet. **De wereld die vlak aan mijn voeten ligt is nu mijn wereld.** Omhoog kijken kan ik ook niet; dan word ik duizelig en verlies ik mijn evenwicht. Ik zet een paar stappen het naaldbos in. De laaghangende takken van twee fijnsparren zijn dood. De naalden zijn al vergaan, slechts hun geraamte van dood hout hangt levenloos voor me. Het licht geeft ze een warme gloed en brengt ze tot leven. Deze vorm van kijken brengt ook mijn leven terug.

< **Een avond later ben ik terug.** Ik heb uitgezien naar dit moment. Ik ga naar dezelfde plek als gisteren. Hetzelfde tijdstip; dezelfde locatie. Het geeft mij houvast en structuur. Van hieruit durf ik verder. Ik loop het berkenbos in. Ik besluit in het bos te gaan staan en mijn gevoel te volgen. Ik kijk. Langzaam trekt de mist in mijn hoofd op. Voor me groeien berkenbomen vanuit een frisgroen tapijt van pijpenstrootje. Een open bos waarin de wind en het late zonlicht een schaduwspel speelt. Er overvalt me een serene rust; ik voel me hier welkom.

Ik kijk voortdurend om laag. Bewust. Ik durf en kan niet ver kijken. Ik ben bang voor een aanval van duizeligheid. In een verlaten fijnsparrenbos liggen bomen kriskras door en over elkaar. ^ Van zo'n simpele compositie kan ik ontroerd raken. Meer dan voor mijn 'crisis'. Opgestapeld in de chaos maar toch zo gestructureerd. In de verte bereikt het zonlicht de bosbodem.

Onbewust zoek ik naar symboliek. Op de bodem van een opgedroogd ven grijpen nieuwe plantensoorten hun kans. Ik ben niet somber, ik zoek juist naar de veerkracht van de natuur, > zelfs als de spreekwoordelijk bodem bereikt is. Ook in mijn vervelende fysieke situatie probeer ik veerkrachtig te zijn en mij aan te passen, zoals de natuur dat altijd doet. Zij krabbelt altijd op, is extreem weerbarstig en nooit verslagen. Ik zie zelfs voordelen; het beperkte gezichtsvermogen geeft me de mogelijkheid om met veel meer gevoel de wereld om mij heen te 'zien'. Zo vanzelfsprekend als het eerst was, zo kan ik het 'gewone' meer waarderen en kijk ik 'verder' en 'dieper' dan ooit tevoren.

^ **Veel vaker dan vroeger sta ik stil bij de dood.** Dode algen in een opdroogde sloot vormen een lijkwade. Ondanks dat ik vaak somber ben, zie ik de dood juist als iets heel moois. De tragiek van het leven maar vooral ook de nieuwe kansen die het biedt. Nieuw leven staat te popelen, een nieuwe fase dient zich aan.

< Het lijkt wel alsof ik soms meer het geheel beter kan overzien. De samenhang. Nooit eerder zag ik zonnedauw zo massaal bij elkaar groeien. Ik zocht altijd naar een mooie vorm van een enkel plantje maar de structuur van het samengroeien en samenleven zag ik niet. Nu wel; ik ben verbaasd, **ik zoom uit in plaats van in.** Het geeft me een goed gevoel, het geeft me meer rust.